

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 7 ในบทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่นำมาใช้ ซึ่งจะได้อีกกล่าวตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 7
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 7

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ศึกษาธิการอำเภอ และผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 7 ทั้งหมดโดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ใ้จำนวนทั้งสิ้น จำนวน 146 คน ตั้งรายละเอียดจำแนกตามจังหวัด แสดงไว้ในตารางที่ 1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวน
พิษณุโลก	18
นครสวรรค์	24
อุตรดิตถ์	18
พิจิตร	16
สุโขทัย	18
เพชรบูรณ์	22
กำแพงเพชร	14
ตาก	16
รวม	146

แหล่งข้อมูลในการศึกษาเอกสารคือ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอที่ต้น
 ที่ได้รับการประเมินการบริหารสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอที่ต้นระดับเขตการศึกษา
 ของเขตการศึกษา 7 (ประกาศสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 7 : 2532) ซึ่ง
 ได้แบ่งกลุ่มสำนักงานศึกษาธิการอำเภอออกมาเป็น 3 กลุ่ม ตามเกณฑ์ขนาดคือ ขนาดใหญ่ ขนาด
 กลาง และขนาดเล็ก การประเมินการบริหารสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอที่ต้น
 ในแต่ละขนาดคือ ขนาดใหญ่ 3 อำเภอ ขนาดกลาง 3 อำเภอ และขนาดเล็ก 3 อำเภอ
 รวมสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอที่ได้รับการประเมินทั้งสิ้น 9 อำเภอ ดังรายละเอียด
 แยกแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนอำเภอที่ใช้ในการศึกษาเอกสาร จำแนกตามขนาดอำเภอ/จังหวัด

อำเภอ	จังหวัด	จำนวน
ขนาดใหญ่		
แม่สอด	ตาก	1
บางระกำ	พิษณุโลก	1
สวรรคโลก	สุโขทัย	1
ขนาดกลาง		
ตากฟ้า	นครสวรรค์	1
ศรีสำโรง	สุโขทัย	1
วังทรายพูน	พิจิตร	1
ขนาดเล็ก		
วังโปรง	เพชรบูรณ์	1
พบพระ	ตาก	1
ศรีนคร	สุโขทัย	1
รวม		9

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

1. แบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบงานของศึกษาธิการอำเภอ และคู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/อำเภอ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2531 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 7 คือ

1. งานบริหารทั่วไป
2. งานวิชาการและกิจกรรมการศึกษา

มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 7 มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended)

2. แบบศึกษาเอกสาร เป็นแบบเพื่อศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ ศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 7 เอกสารที่ศึกษามีดังต่อไปนี้

2.1 แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ.2535 - พ.ศ.2539)

2.2 แผนพัฒนาการประจำปี/โครงการปฏิบัติงานประจำปี 2534

2.3 ปฏิทินปฏิบัติงานประจำเดือน ของปี 2534

2.4 บันทึกการประชุมต่าง ๆ ของปี 2534

2.5 คำสั่งต่าง ๆ ของปี 2534

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือการวิจัย มีดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากคู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. กำหนดกรอบงานที่จะศึกษา คือ งานของศึกษาธิการอำเภอ ได้แก่ งานบริหารทั่วไป และงานวิชาการและกิจกรรมการศึกษา

3. สร้างแบบสอบถามและแบบศึกษาเอกสารตามกรอบที่กำหนดแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามและแบบศึกษาเอกสารที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิมี 6 คนคือ

(1) รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(2) รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(3) นายธำรง อมโร ศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี

(4) นายประสาน สาระทัน ศึกษาธิการจังหวัดตาก

(5) นายอนันต์ มั่งน้อย ศึกษาธิการอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

(6) นายคำรงค์ อุไรศาสตร์คำรง ศึกษาธิการอำเภอบ่อพลอย จังหวัด

กาญจนบุรี

5. นำแบบสอบถามและแบบศึกษาเอกสารที่รับคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไข เป็นเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 7 เพื่อแจ้งศึกษาธิการอำเภอ และผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอทุกอำเภอในเขตการศึกษา 7 ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามโดยทางไปรษณีย์และด้วยตนเอง การศึกษาเอกสาร เดินทางไปสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่ได้รับการประเมินการบริหารสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ/กิ่งอำเภอที่เด่น จากสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 7

จำนวนทั้งสิ้น 9 อำเภอ คือ

(1) อำเภอแม่สอด	จังหวัดตาก
(2) อำเภอบางระกำ	จังหวัดพิษณุโลก
(3) อำเภอสวรรคโลก	จังหวัดสุโขทัย
(4) อำเภอดากฟ้า	จังหวัดนครสวรรค์
(5) อำเภอศรีสำโรง	จังหวัดสุโขทัย
(6) อำเภอวังทรายพูน	จังหวัดพิจิตร
(7) กิ่งอำเภอวังโปรง	จังหวัดเพชรบูรณ์
(8) อำเภอพบพระ	จังหวัดตาก
(9) อำเภอศรีนคร	จังหวัดสุโขทัย

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 146 ฉบับ ได้กลับคืนมาจำนวนทั้งสิ้น 128 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.67 ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ศึกษาธิการอำเภอ			ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ			รวม		
	ส่งไป	ได้รับคืน		ส่งไป	ได้รับคืน		ส่งไป	ได้รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ
พิษณุโลก	9	6	66.67	9	7	77.78	18	13	72.22
นครสวรรค์	12	12	100.00	12	11	91.67	24	23	95.83
อุตรดิตถ์	9	9	100.00	9	9	100.00	18	18	100.00
พิจิตร	8	8	100.00	8	7	87.50	16	15	93.75
สุโขทัย	9	9	100.00	9	9	100.00	18	18	100.00
เพชรบูรณ์	11	7	63.64	11	9	81.82	22	16	72.73
กำแพงเพชร	7	6	85.71	7	5	71.43	14	11	78.57
ตาก	8	8	100.00	8	6	75.00	16	14	87.50
รวม	73	65	89.04	73	63	86.30	146	128	87.67

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยตนเอง
ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดย
แจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ เขตการศึกษา 7
วิเคราะห์ข้อมูลโดย แจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ ส่วนแบบสอบถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์
เนื้อหาและนำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ เขตการศึกษา 7
วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ ส่วนแบบสอบถามปลายเปิด นำมาวิเคราะห์
เนื้อหาและแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

สำหรับการวิเคราะห์แบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา
และแจกแจงความถี่ นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบความเรียง

สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาค่าสถิติคือ ค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย